

Megjelenik a Társalkodóval együtt minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerktő 's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner - Károlyi ház első emeletén, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy más külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Értesítőben mindenféle hirdetésny fölvetetik 's pontosan közöltetik.

Közelgetvén a 2ik félév 's beállván a medárdnapi pesti sokadalom, sietünk t. Olvasóinkat lapjaink további megrendelésire figyelmeztetni. Mind a 'Jelenkor' mind a 'Társalkodó' külsője az eddigi marad 's hogy belső érdeküket lehetőségig emelhessek, valamint megjegyzésig gyors és pontos tudósításokrul gondoskodtunk, úgy az iránt is czélszerűen intézkedtünk, hogy beállott 'országgyűlésünkről' hiteles és lehetőségig terjedelmes híreket minél gyorsabban közölhesünk. Ez okból szükségesnek láttuk egyszersmind, hogy lapjainkból júliustól hetenkint, az eddigi 3 iv helyett, rendszeren 'négy' ivet adandunk, mihez képest az előfizetési árt egyenlővé tesszük hazánk többi politikai lapjával. F. évi július 1sejétől tehát a 'Jelenkor' és 'Társalkodó' előfizetési díja 'félévre' postán 's helyben boríték alatt 'hat' forint, Budapestben boríték nélkül 's házhoz küldve 'öt' forint pengőben; a 'Társalkodó' magáé borítékosan 3 fr. borítékalanul 2 fr. A megrendelést lehetőségig gyorsítottatni kérjük, hogy a nyomtatandó példányok számához kívántatókrul jó előre intézkedhesünk.

A 'Jelenkor' és 'Társalkodó' szerkesztősége.

FOGLALAT Magyarország és Erdély: (kinevezés; királyunk ő fels. jótékony adakozásai Pozsonyban; igazítás; országgyűlési közlemény; kerületi és országos ülések; névnap-főírás ő felségéhez; a horvát követek latin nyelven nyilatkoznak; határozat az országgyűlési napló ügyében; Budapesti napló: uralkodó fejedelmünk ő fels. névnap-ünnepélye Pesten; tisztújítási eredmény Pest külvárosában; irodalmi újdonságok; nemzeti játékszín; emlékeztetés az ez idei 2ik magyar iparműkiállításra; a budapesti énekiskola közgyűlése; jótékonyaság elleni biztosítás; Bács-megye: követutasítás, — folytatás; Győr-megye: követváltás eredmény és követutasítási pontok; Arvamegye: zajos közgyűlés, a követváltásis maj. 29ikére halasztatott; Torontálmegye: követutasítási pontok; Szatmár-megye: a mult gyűlési kiesapongások vizsgálata eredmény nélkül maradt; Zala-megye maj. 22ikén sem választott követet; Zólyom-megye: követváltás eredmény; sat.)

Ausztria (a bécsi-erkölcsi élet árnyékoldala)

Spanyolország (az új miniszerség a cortesben kedvezésre talál; válszöfölrati terv; don Francisco infans helyzete.)

Anglia (O'Connell nyilatkozata Ielandban a legújabb parlamenti vitákról)

Franciaország (a 'czukorvám' iránti törvény nagy többséggel fogadtatott el.)

Külföldi elegybir. Értesítő. —

Magyarország és Erdély

Ő cs. 's ap. kir. felsége a Ránffy Zsigmond meghalozása által megürült udv. titoknoki hivatalt a kir. m. udvari kancelláriánál Sebastiani József cs. kir. stantustanácsi tisztre legkegyelmesebben ruházni méltóztatott.

Ő cs. 's ap. kir. felsége Pozsonyban létekor a koldulás megszüntetése pénzalapjára és a lazarethumra 600, a siketnémák intézetére 400, az irlalmasok kórházára 400, az Erzsébet-apácákéra 400, a notredámák conventjére 400, az Orsolyitákéra 300, a polgári kórházra 400, az árvák házára 300, a két kisdodó-intézetre 600, a várhegyi és váraljai 2 szegénygyámolóító egyesületre 400, a katonai nevelő intézetre 100, 's egyes szükölködők közötti elosztásra 400, összesen 4,700 pfrtot legkegyelmesben adományozni méltóztatott.

A rácz-kanizsai magyar harminczadnál az ellenőri hivatal Punikh József halála által megürült.

Igazítás. Mult számunk egy-két száz példányában, gr. Széchenyi István czikkjében, egypár hiba maradt meg, miket ekkint kérünk igazítottatni: az első oldal 3dik hasábján a 10. sorban, point' kihagyandó; u. o. a 3dik cikk 3dik sorában, 'ez' helyett, 'ezt'; a 2ik oldal első hasábján utolsó cikkjének 4dik sorában, 'részt' után, 'meg' kimaradt.

Országgyűlési közlemény.

IV. Kerületi ülés, maj. 24kén. A' tegnap tárgyalás alá nem kerülhetett országgyűlési ujság jövön szönyegre, mindenekelött az 1839dik évi junius 21diki országos ülésben megállapított 's a főrendekhez átküldött üzenet olvasatott föl, mellyben az orsz. gy. ujság kiadhatásának föltételei 's a netaláni visszaélések ellen szabandó büntetések foglaltatnak. Az üzenet pontjai ellen több rendbeli kifogások 's javaslatok tétettek, mellyek közül az, hogy a' büntetések minimuma elhagyassek 's a szerkesztőt érendő büntetés csak azon czikkekre szorittassék, mellyek töle eredtek — elfogadtatván, megállapodással lön.

Negyedik országos ülés, maj. 24. A' KK. és RR. országos üléseket déli 12 óraker megnyitván harsány éljenzéssel fogadtatott Elnök ő naga, a' kerületi elnökség átnyujtá a' ker. RRnek azon írásba foglalt megállapodását, melly a' megbizólevelek vizsgálata, illetőleg képviselő tagok névsorának készítése végett kiküldendőnek határozatott. Miután azt a' nádori ítélőmester felolvastá, Elnök ő nmlga történeti vázlatát adta ezen — már a' m. országgyűlésen is szönyegre hozott tárgynak, melly iránt akkor is ama százados szóköszhoz ragaszkodott, miszerint a' személynök a' névsort maga készítette 's mellyben akkor, hosszas vitakozás után végzessé lön, hogy az illymódon elkészített képviselői névjegyzék az orsz. iratok közé tétessék ugyan, de az igazolás (verificatio) kérdését illetőleg, minden új intézkedés mellőztével a' régi szokás maradjon. Mostanra nézve, a' tettet nem tetté változtatni ugyan nem lehet; de ő a' ker. névjegyzéknek semmi hitelességet nem tulajdoníthat; különben is az akkori 's mostani körülmények közt semmi különbséget nem lát, akkor is hiányozván a' képviselői táblánál a' részeknek, Tolna megyének küldöttjei és Pest megyének egyik követe, most hasonlókép hiányzanak a' részek, 's hiányzanak némelly törvényhatóságok követei, kiknek székét üresen látjuk; az eset hasonlata tehát ugyanazon végzés hozatalát vonja maga után, t. i. jelenleg is az előbbi szokás melletti maradást. Szót emeltek akkor a' Jász-Kun kerületek és káptalanok részéről az illető követek, 's küldöiket mindazon jogokban kívánták részesítettetni a' kerületi és országos ülésekben, mellyekben más törvényhatóságok részesülnek követeik által; az első szónok különösen kiemlén mindazon terhek hazafiai készséges viselését, miket a' haza más polgárai viselnek, főleg pedig ama nagy áldozatot, mellyel magokat I. Leopold idejében a' Németrendnek, utóbb pedig az agg katonák pesti intézetének elzalogosításuk terhe alul önköltségekön megváltották; melly előterjesztésre azon elnöki válasz adaték, hogy a' mennyiben itt kerületi tanácskozásbeli jogok megadásáról tétetnek említés, azoknak, mint e' helyen intézkedés alá nem jöhetőnek tárgyalása nem ide tartozik, a' mennyiben pedig más egyéb jogok megadásáról volna szó, ezekről annak idején mind tanácskozás mind végzés keletkezendik. Nyilatkoztak e' közben 's után több megyék követei, utasításuk szellemében részt az előbbi szokás fenntartása, részt igazolási törvények hozatala mellett, mig E. és K. vármegye követeinek előadásaiul azon meggyőződés fejlekezett, hogy a' kerületileg javasolt intézkedés az előbbi gyakorlattal semmiben össze nem ütköztvén, mindkettő fenállhat együtt. Erősíté 's megállapítá végre ezen meggyőződést az elnöki előadás, miszerint ő nmlga az igazolás kérdését, úgy a' mint annak lényege van, igen messzeterjedőnek állítván, mostani körülményeinknek figyelembe vételét ajánlotta, mellyek között illy kérdés fölötti vitakozás a' csillapult elméket forrongásba hozhatná, a' tárgyalásra várakozó nagyfontosságú kérdéseket pedig sokáig háttérbe szorítaná, 's miután kinyilatkoztatá, hogy elnöki jogainak épségben maradása mellett a' névjegyzék elkészítése ellen — melly egyebiránt azok neveit nem foglalhatandja magában — kik itt nem mint képviselő'k ülnek, — kifogása nincs: felszólítá ujo'lag a' KKat és RRket, hogy e' kérdésbe különösen most, ne bocsátkozzanak. — A' vitakozásoknak új fordulatot adott Horvátország követeinek e' tárgyra vonatkozólag latin nyelven tett azon

nyilatkozata, hogy ő, megbizólevelüket a' vizsgáló választmánynak semmi esetre be nem mutatandá, habár annak kinevezése elfogadtatnék is. Az előadási nyelv 's a' nyilatkozati ellenzetesség egyiránt kellemetlenül hatott a' KKra és RRre, 's a' zaj nehezen volt csillapítható elnök ő nagyméltóságának abbeli felvilágosítása által is, miszerint Horvátország követeinek megbizólevele egészen más alakzatban szolgáltatván ki, mint egyes törvényhatóságoké, mint a' Nádor ő fenségehez 's hozzá (személynök ő nagyméltóságához) intézett levél többé a' horvátországi követek keze közt sinos, 's így azt a' szónoklott köv. ur, legjobb akarattalja mellett sem mutathatná be a' javaslatba hozott választmánynak. Felszólalt ekkor T. követe magyar nyelven, 's addig is, mig küldői nevében, utasítása szerint a' horvátországi viszonyokat illetőleg bővebb előterjesztést 's ezzel párosult ovást tehetend a' KK. és RR. előtt felszólító okát annak, miérthogy a' nevezett ország megbizólevelének a' választmány előtti felmutatásául idegenkedik. — Szavait hosszan tartó éljenzés követé, kardesörtetésekkel 's tombolással elannyira, hogy elnök ő nagyméltósága a' hallgatóságot rendre, 's véleménynyilatkozatainak illynemű kifejezésével fölhangyásra utasította, nehogy máskép korlátozó szabályok hozatala váljék szükségessé. E' jelenet után P. vármegye követe, a' mozgalomkocozó viszonyok fejtegetésébe bocsátkozni 's a' volt szokást kérdésbe hozni nem akarván, illetőve nyilatkoztatá: miszerint ohajtott volna, hogy miután ezen surlódásokra nézve egyik részről az elnyomni szándékozás, másikkul pedig a' simulni tejjességgel nem akarás vádja hallatszott, ez utóbbinak tetleges megezáfolására jelen országgyűlésen Horvátország követei magyarul szólaljanak fel; mit hogy nem tettek, igen fájlalja 's e' részben több méltányosságot várt. Mi pedig a' választmány iránti ellenkezést illeti: bármí utasítása legyen is a' követ urnak, az semmi esetre nem lehet, hogy a' többség által hozott végzéshez magokat ne alkalmaztassák. Ha e' házban csak egy tag létezik is, ki a' végzésnek ellenállhat: akkor e' tábla többé nem létezik. 'stb. Elnök ur ő nmlga megjegyzé, mikép kétséget nem szenved, hogy mindnyájunknak kedvesebb volna, ha, mint a' legnagyobb rész, úgy a' horvátországi követek is magyarul szólóának, 's hogy a' gyengédség és méltányosság ezt ajánlanák; ama kellemetlen viszonyok sőt viszátkozások megszüntetését illetőleg pedig, mellyek a' horvátországi két párt közt vannak, a' köv. urnak javasolja: legyen bennünk bizalma, 's higye el, hogy hidegebb vérrel de melegebb szízzel fogunk abban e'járni, mint az ügybe foglalt 's így érdeklétt felek. — Hangzott későbbben még két latin szónoklat. Mindkettőnél nyilvánult egy kis visszatetszés a' hallgatóság részéről; a' követ urak közül pedig számosan felhivottaknak érezték magokat megütkezésök élénk kijelentésére különösen az utóbbi szónok ellenében, 's bármint igyekezett is a' nagym. Elnök ismételt felszólalásával az alaptárgyhoz visszatérését eszközölni, a' latin szónoklat ellen több határozott nyilatkozás intézteték. Különösen B. megyének követe volt az, ki a' tény helytelen voltát kiténtette, felhóztván, hogy mióta nemzeti nyelvünk diplomatikai méltóságra emeltetett, mindazok, kik e' táblánál, mellynek csaknem felét képezték, még csak egy emberkor előtti latin nyelvet használtak, magyarul szónokolnak 's csupán Horvátország követei vonakodnak ettől 's találják sérelmesnek, holott sem a' német tartománybeli

követek a' francia parlamentben, sem a' scootok és irek az angol alsóházban, sem Éjszakamerikának bármily nyelvű képviselője kifogást nem tett soha az ellen, hogy az elsőben francia, az utóbbiakban angol nyelven kell felszólalniok. Kiemelendő különösen, hogy most, midőn urunk, királyunk kegyességénél fogva ő felségük szentséges személyéhez is magyar beszédeket intézhetünk, midőn felírásaink egyedül magyar nyelven történnek, törvényeink eredetije magyar, nyelvünkől idegenkedése, csak neki magának szolgálja legnagyobb kárára, ha latin előterjesztései be nem fogadtatnának; mert azt, hogy latin nyelven mondott beszédek iktattassanak, annak küldői nevében ünnepelesen ellenmond; hogy pedig fordításban jöjenek bele, ki kezéskedik azok hitelességéről? stb. Nyomosan szölk meg e' tárgyhoz több megyék követei, kiknek előadását kibékítő szellemben kívánta előterjesztve hallani Sz. vármegye követe, ki e' részben korholó beszédek helyett olly törvények alkotását sürgette, melyekben Horvátországnak az igazság kimondassék. — Végre ismét a' megkezdett tárgy fonala került elő, 's miután elnök ő excája a' korábbi nyilatkozatok szerint önjogainak 's a' régi szokásnak fentartása mellett a' választmány kinevezését ellenzendőnek nem találta, a' KK. és RR. naplója iránti rendelkezések pedig, melyek szerint az, gyorsíróilag szerkesztve, 100 ívre öt pforintnyi előfizetéssel, lehető gyorsasággal, legfőlebb harmadnapnyi időköz után 's szokott önkörbéli cenzorok felügyelése alatt jelenendik meg; miben, hogy annyival kevesebb fenakadás lehessen, kérte ő nmlga az illető tagokat, hogy a' kitűzendett órákban pontosan megjelenni szíveskedjenek, közhelyeslést nyertek, a' bizománylevelek szeriut képviselői névjegyzéket készítendő választmányi tagok neveinek felolvastatása után délutáni 2¼ órákor az ülés eloszlott.

V. Kerületi ülés, maj. 26. Reggeli 9 órától kezdve a' negyedik országosülésben megerősített névjegyzékkészítő választmány folytatá munkálódását 11 óráig, midőn is az elnökség által az országgyűlési napló tárgyában a' főrendekhez küldendő üzenet bemutatattván, felolvastatott 's köziratra bocsáttatni rendeltetett; azután jelentést tön az elnökség a' kerületi jegyzőkönyv iránt. Felolvastatván még bővebb tudomásul a' mult országgyűlés kerületi üléseinek e' tárgyban költ határozatai 's hitelesítettén a' IVdik ker. ülés szokott jegyzőkönyve, szót emelt V. megye követe a' kerületi ülések folyamárul szerkesztetni kívánt részletes jegyzőkönyvről, melyre nézve megjegyzé, hogy az mindenesetre inkább napló leendő — csakhogy kivonatos — hogysem jegyzőkönyv, mely fölösleges is volna; minthogy jegyzőkönyve a' ker. üléseknek különben is van; előterjeszté továbbá, mikép az előadásnál e' naplóban nem lehet a' szónokok által tárgyszerűleg fölhozott okokat és ellenokokat egymással összeállítani 's mintegy szembesíteni; mert e' napló egészen más mint egy törvényészki jegyzőkönyv vagy perbeli kivonat, hol a' felelések pro A pro I állanak; az, mit ő készített, kerületi napló, 's ha a' ker. RR. megengedik, olvas fel belőle, hogy hallják minő tartalom szerkezettel 's milly modorban van föltéve. Közkívánságra tehát felolvasott egy részt belőle, mely mind nyelvezeti szabatossága, mind velős rövidegsége, a' mellett mégis kimerítő 's hü szerkezete által helyeslést nyerve, harsány éjjennel méltányoltaték, köziratra bocsáttatni határozatott. Miután a' ker. jegyzőség a' napló alakzatának 's tartalom szerkezetének mikép rendezése iránti alapszabályokat, nem különben a' bírálat mimódoni teljesítése iránti határozatot fölolvasta: figyelmezteté elnök ur a' ker. RRet, hogy kedden urunk királyunk ő felségének névnapja leendővén, bevett szokás szerint illő lesz üdvözlő felírással járulni ő felségéhez; mely föliratnak szerkesztésére midőn Borsodmegye követe, mint kerületi jegyző felhivatott, már ezt el is készítve mutatá be 's olvasá föl a' ker. RRnek, mi élénk tetszéssel fogadtatván köziratra bocsáttatni határozatott 's a' ker. ülésnek vége lön.

VI. Kerületi ülés, maj. 27. d. e. 9½ órákor. Az előbbi ülésben történt megállapodások szerint fogalmazottan felolvastattak: 1) izenete a' KK- és RRnek a' mlgos főrendekhez az országgyűlési szabad ujságok iránt, 2) a' ker. Rk határozata az országos ülések naplójának gyorsírók általi szerkesztése iránt, 3) határozat a' ker. üléseknek jegyzőkönyve — vagy mint utóbb megállapítottott, naplója iránt, 4) az országgyűlési naplónak miképen leendő szerkesztés tárgyában még 1839. jun. 20dikán készült utasítás, melynek pontjai a' most gyorsíróilag készülendő nap-

lónak szerkesztése iránt is érvényesek maradtak. A' harmadik pont alatt, vagyis a' ker. napló iránti határozathoz B. és B. vármegye követei még hozzá tétetni kérték, hogy az fogalmazási elkészülte után nyomban meghitelesítendő legyen, mi általánosan helyeseltetvén, olvastatott a' tegnapi ker. ülésben már szőnyegen volt üdvözlő beszéd, mely az orsz. KK. és RR. által ő felsége névnapján kegyes színe elibe terjesztendő levén következő tartalmu:

Felséges Császár's Apostoli Király 'stb.

Fél század tünt már le, mióta az akkori különben vésszel borongott időszakban a' mi és olly sok társ-nemzetek örömeinkre, boldog reményeinkre — az isteni jószág felségednek létet ajándékozott. Az áldott béke megnemította már a' fegyverek zörgéseit, 's mi, annak csendes ölében nyugodva, felséged becses életre terjedésének örülünk, 's azért az élet és sors Urának — minden alkalmakkal hálát adunk.

Most is tehát! midőn ugyanazon isteni imáandó jószág ismét felvirasztja felségedre dicső nevének évi napját, ennek örvendetes ünneplése közben Isten iránti hálával eltelve buzgó szívvel kívánjuk, hogy felséged életének hátralevő napjai és esztendei hosszú időkre terjedjenek, 's az egék sz. ótalma alatt áldottak és boldogok legyenek, hódoló alázattal egyszersmind azért esedezvén, hogy életének és boldogságának terjedéseért telt 's az egész nemzettel közös kívánatinkat felséged jelen alkalmammal is alattvalói igaz tiszteletünknek, fiui szíves vonzódásunknak ismételt, 's hív magyarjainak öszinte keblőkből eredett bizonyoságot fogadni méltóztassék, a' kik, 'stb 'stb.

A' fölolvastott hitelesítése után napi rendre tűzött tárgy nem levén, P. megye követe indítványt tön a' tanácskozásk módjára nézve aziránt, hogy ezentul a' törvényjavaslatok pontjainak szavazás úján elintéztetése után ismét új szavazat történjék külön az egészre; minnek ellenében mindazáltal ezé irányosbnak látta T. megye követe, ha előleges szabályhoz kötés helyett minden egyes esetben külön határozatit meg a' tanácskozás és szavazás módja; egyuttal javaslatba hozá, hogy mindenekelőtt azokrul intézkedjenek a' KK. és RR., mik az egész országgyűlési munkálat sikerét feltételezik, nevezetesen pedig a' városoknak országgyűlési szavazatárul, melynek tárgyalhatása végett egy választmány kiküldését ajánlja javaslat kidolgozására, mikép lehessen az aggasztó álláson segíteni 's eszközölni, hogy országgyűlési munkálataink sikert érhesenek. Az indítvány meleg részvétet bizonyító élénk helyeslésre talált, 's hosszas megvitásoknak szolgált anyagnul, melyekben az eltérő nézetek főbb lényege azon kérdéseket illeté I) vajjon maga az országgyűlési szavazat rendezésének kérdése szolgáljon e' választmányhoz és javaslat-tárgyul, vagy összekapcsoltan a' városi belszerkezet is, 2) vajjon a' kinevezendő választmányhoz városi követe is csatoltassanak é, milly számban 's milly szavazati súlylyal? 3) vajjon a' káptalanok és kefuletek szavazataránya iránt is adjon-e javaslatot a' választmány? és 4) vajjon káptalani 's kerületi követe is járuljanak é a' választmányhoz és milly számban? E' kérdések iránti nyilatkozatok közben más indítványok is jöttek kapcsolatosan szőnyegre, p. o. a' ker. tanácskozáskban felveendő tárgyak sorozatának előleges meghatározása és e' sorozathoz tartozólag a' követe által utasításai nyomán kijelendő főbb 's így előzetes tárgyakbul egy választmány által okokkal támogatottan készitendő sorozati jegyzék iránt. — A' tanácskozás részleteibe egyébiránt ezuttal időrövidegs miatt nem bocsátkozhatván, a' d. u. 1¼ óráig tartott ülésnek eredményekép csupán az elnöki- leg kimondott végzést jegyezzük ide, mely szerint a' választmány mind a' városi szavazatarány mind pedig a' belszerkezet elrendezése iránt kapcsolatosan készitendi javaslatát, a' megyék részéről 16, a' városoké- rul 4, a' káptalanokéru és kerületekéru egyegy tagnak hozzájárultával, kik a' testületek által titkos szavazat által önkörűleg lesznek választandók. II.

Budapesti napló. Fens. István es. k. főhgm reggel 8 órákor Pest című új gőzösn Pozsonyba fens. atyjához indult. Elindulása előtt azon leereszkedő nyájassága, mely a' fens. főhgmnek olly annyira sajátja, minden körülállót elbájolt, 's a' közönség szíve mélyéből legszerencsésb utat kívánt a' magas utazónak. — Ma tartatott Pest városa Terézia, József és Ferencz külvárosiban a' külvárosi bíróságok tisztújítása. Terézkülvárosban bíró: ifj. Wagner János választott, polgár és szószólói segéd; esküttek: Schneider János, Steiner József, Wagner Ferencz, Madáech Ferencz, Tuschek Jakab, Uhl Mátyás (tem-

plom-nya). Szécsán István (tiszteletbeli) Bülcch Ferencz, Heisz Lőrincz (tiszteletbeli). — Józsefkülvárosban bíró: Vippel Ferencz; esküttek: Hegedüs Ferencz, Molnár Mihály, Müller Henrik [templom-nya], Lochpichler Ignác, Baumann Károly, Jetmár János. — Ferenczkülvárosban bíró: Buday József; esküttek: Trautmann József, Marosa István, Neubauer János, Raky Antal, Varga János, Fait Lénárd (templom-nya). — Ó es. 's ap. kir. fels. magas neve ünnepeét Pest város közönsége, azon hódoló tisztelettel 's közrészvétellel ültte meg, mely a' fejdelmek legszelidebbikének 's egy nemzet atyjának föls. személye iránt messze birodalmában mindenütt mutatkozik. A' belvárosi templomban Feichtinger Domonkos prépost ur példás ajtatossággal mutatá be a' mindenható- nak a' szent miseáldozatot. A' városi tanács és választott polgárságon kívül emelték e' nap diszét a' főmélt. hétszemélyű tábla több itt levő tagjai, a' t. megye, kir. ügyek igazgatósága, kir. egyetem, 's egyéb helybeli kir. hivatalok testületei, sz. szerzetek előljáróji a' es. k. katona tisztikar és Kudelka gyalog ezredből két oldalvást beállított egy egész zászlóalj. Azon méltóságos csend, és ájtatos illedelem, mellyel az ünnepegy vég-bement, nyilván tanusíták, hogy a' jelenvott sokaság buzgó fohászai, köz atyánk jólléteért emelkednek fel a' mindenható számolyához! — Pesten Eggenberger, Debreczenben Telegdi, Miskolczon és Kolozsvárt a' könyvárus uraknál 10 pgő kron kapható: „Hallgassuk meg a' másik félt is!“ vagy a' dunamelléki helv. hitv. egyházkerületbeni superintendens-választás vonatkozólag a' Kecskeméten 1843ban nyomott Cs. J. betűjegyes röpiratra. Irta Fényes Elek. — Szinte megjelent 's minden könyvárusnál 2 huszason kapható, a' Frankenburg által szerkesztett „Magyar Életképek“ 5dik füzete is; tartalma: „Utazás a' hazában“ Vajdától; „Roesel Borbála“ történeti beszély Pongrácz Lajostól; „Nagyra vágyó“ Nagy Ignácztól; „Ferkó cigány“ Szemere Miklóstól. — Eggenberger József és fia acad. könyvárusok költségen közelebb megjelent és kapható: Tiszta mennyiség tan. Második rész: Mértan; kézikönyvül írta dr. Taubner Károly, m. tud. társ. tag. Nagy Srétben finom velinen 5 idomtáblával csinos borít. köve 2 forint 30 kr. — A' tiszta mennyiség tan első részének, t. i. a' „Szám-tannak“ második kiadása szinte elhagyandja nem sokára a' sajtót. — A' 22 ívnyi csinosan nyomott, 's gyakorlati tárgyismerettel készült, jeles magyar mathesist oktatók- és iskola felügyelő uraknak, most midőn a' haza nemzetisége mellett annyira buzog, kézikönyvül ajánlani és az iskolákba közhasználatul bevétetni czélszerűnek találtuk és ohajtjuk. — (Nemzeti színház). Weisz asszony a' bécsi jőzsefvárosi színház balletmesternője, 24 tanítványából álló társaságával Pestre megérkezendvén, néhány a' nemzeti színpadon adandó előadását azonnal megkezdendi. Ezen érdekes ujdonságra jó előre kívántuk budapesti és közvidéki tisztelt olvasóinkat figyelmeztetni.

Jótékony-ság. A' pestbudai hangászegyesület igazgatása alatti nyilvános énekiskola gyámoltásaul a' mult és folyó hónapban következő kegyes adományok érkeztek (mind ezüst pénzben) I. Schweitzer Adolff ur, az említett egyesület tagja által Temesvárrat a' főrendiek körében gyűjtött 's 85 ftból állott öszveg; mellybe mélt. Duka Anna báróné sz. Gyika asszonyság 10 fto évli részvénye is értetik. (A' t. cz. adakozók nevei a' nevezett intézet idei évkönyvében egyenkint említtetni fognak) — II. A' nemzeti színpadon Pesten f. e. april 4. 5. 's 7én Hasselt-Barth Maria assz. es. k. udvari opera- és k. bajor kamra-énekesnő által adatott két opera és egy hangverseny öszves jövedelméből az azokat rendező hangászegyesületnek jutott 250 ft 43 kr. — A' Pesten felállítandó nemzeti conservatorium 's illetőleg az említett énekiskola alapítókéjének nevelésére pedig 500 ft. — Ez utóbbi öszveg tehát Hasselt-Barth asszony által már mult évben hasonló czélra szentelt 's 500 forintból állott alapítványhoz csatoltatván, ez jelenleg 1000 forintra növekedett. — III. Sz. kir. Pest város választott polgárságának hivatala három esztendőre évenkénti 12 ftrból álló részvényt kötelezni szíveskedett. — IV. A' nevezett sz. k. város kereskedői testülete kész pénzben 100 ftból álló alapítványt szentelt az említett conservatorium 's illetőleg az énekiskola alapítókéjének nevelésére. — Az igazgató választmány mélyen kötelezve érzi magát arra, hogy a' t. cz. illetők nagylelkűsége 's jótékonyágának ezen újabb bizonyítványit az intézet nevében ezennel legforróbb hálájá nyilvánításával viszonozza. M a t r a y Gábor énekiskolai igazgató által.

Énekiskola. A' pestbudai hangászegyesület igazgatása alatti nyilvános énekiskola részvénye-

seinek idejé első közgyűlése f. e. maj. 7én tartott m. Festetics Leo gr. elnöke alatt; mellynek főtárgyai: 1) a kézi pénztárnak előmutatott 1842iki számadásából kitűnt, hogy annak nevezett évi jövedelmei 2460. ezüstf. 20 krra, a költségek 1306ft 34 krra, az adások által be nem fizetett tartozások 314 ftra terjedtek. — 2) A főpénztár számadásából kiviláglott, hogy abból a lefolyt három év alatt kamatra adatott 2390 ft; alapítványi kötelezvényekben bírt az intézet f. e. febr. 9kig 2377 ft 12 krt; készpénzben pedig mult évrőlmaradt a főpénztárban 242 ft. 8 kr., melly összegekhez adatván a még be nem fizetett 314 ft., az intézet pénzbirtoka 5823ft 20 krra terjed. Ebből a részint készpénzben, részint kötelezvényekben tett alapítványok összege 4130 ft 12 kr. levonatván, 1379 frt 8 kr. marad fen, mint az intézet részéről külön meggazdálkodottösszeg. — 3) T. Besze János k. táblai hités ügyvéd ur az intézet ügyvédévé választván, a künn fekvő adósságoknak minélelőbbi behajtása iránt megbízott. — 4) Jelentett, hogy a mult iskolai év végén az énekiskolai növendékek száma 97. a jelen évi első félesztendőben 120ra terjedett; az utóbbiak közt volt 61. ifjú s 59. leány; kik közül csak 12 fizetett iskoladíjt. — 5) Az eddigi igazgatók és pénztárnok további egy esztendőre, a tanítók háromra megerősítettek hivatalukban; az előhaladott jelesebb nevéndékeknek minél gyorsabb előmenetelük eszközlése végett pedig még egy harmadik tanítónak alkalmazása rendeltett. — 6) Jelenték, hogy az intézet gyámolítása végett mult évben történt felszólítás következtében fenemlített napig a vidékekről részint egyes hazafiak közbejárása után, részint egyházi főméltóságok s hatóságok részéről némi segédelmek küldettek; jelesen: A) egyházi főméltóságok részéről: a) kalocsai t. cz. érsek, váci, csanádi, munkási püspök uraktól; b) a kalocsai főkapitánus tagjaitól; a) váci, székesfejvári, csanádi nagyprépost urak s ugyanazon és a besztercebányai kapitánusok t. cz. egyes tagjaitól; c) a sz. mártóni főapát urtól; — B) Megyék s kerületekből: Liptó, Székesfejvár, Győr, Torontál vármegye s Kis-Kun kerület részéről; — városi hatóságok közül: Pest, Szent György, Rimaszombat, Gyöngyös város részéről. — Ezek következtében rendeltett, hogy az egyes adakozók nagyobb megnyugtata s nyilvánosság eszközlése végett azoknak és a közbejáróknak neveik s adományaik mennyisége, mennyiben még eddig nyilvánosan nem közöltettek, egy külön czikkben közhírül tétessenek. — 6) Tudomásul adott, hogy mult közgyűléstől fogva az énekiskola hangmútrát Mátray Gábor 17. dallal, Engeszer Mátyás pedig nyomtatásban kiadott elemi művével szaporitá. Közli Mátray Gábor m. k. énekiskolai igazgató. —

(Emlékeztelés az ez idejé második magyar iparműkiállításra.) Beállván a pesti juniusi vásár s ezzel azon határidő, mellyen a kiállítás czikkének beszállítása elkezdethetik: figyelmeztetnek a gyárok tulajdonosai s vezetői, a nagyobb kézműves-vállalkozók, a mesteremberek s általában minden iparosok hazánkban; miként az ez évi augusztus 21ikén megnyitandó iparkiallítás iránt a f. e. februárban, hírlapok utján közhírre tett tudnivalók minden pontjai akként, mint hirdetévek, most is állanak, mikint tehát a küldemények szerintök lesznek intézendők. — Legyenek egyuttal hazánk iparosai, mindazon ezernél többek, kikhez, mint ismertekhez, a mai kelettről levélben is felszólítások bocsáttatnak, mindazok kik, mert a hazaszerzte munkás iparosztály minden egyes tagjai nem ismeretesek. illy levelekkel meg nem tisztelhetők, ezennel hazafüti s jó akaratos bizodalommal megkérve az iránt, hogy az ez idejé kiállításban, beküldendő czikkelyeiknek mind kimerítő bőségével, mind lehető s minden oldalú tökélyével képviselni törekedjenek a hazai műipart. Mert, ha a tavali kiállításnál örömmel kecsgettük magunkat a hiedelemmel, hogy még a díjazásra érdemesített czikkelyeknél is tökélyben és számban nagyobb szerűt tud előmutatni iparunk, s hogy általában emeltelebb polezon, szélesebb terjedelemben, országosabb jelentőségben kell annak állnia, mint a hogy a kiállítás tükrö láttatá, — és ha a tavali hiányoknál az itt ott mutatkozott hézagok — és kisszerűségnek könnyű — készen állunk elő a rögtönzés készületlenségével s az eszmeszokatlanságával mentesüli; ezt megtehetők, volt jó okunk rá, mert csakugyan kevés vala az idő, és az iparosnak nem vala egyéb lehetőségében, mint műveit felkészlen, és pongyolán bevégeztség és innepi dísz nélkül állítani ki, és, valamint nem volt ismerete az új indítványról, ugy iránta nem is valának reményei, csak aggodalmai. De ez idén e jó mentesügekűl elestünk. A jeget tört kezdet, az egyesület méltányló bírálata, a közönségnek örvendetes részvéte, mindezek, kell, hogy ösztönül szolgáljanak: tenni s adni mindent és akképen, a mi s a mint tehető és adható, — az év elején, idejekorán tett felszólítás pedig nem enged rögtönzéssel mekteznünk. Az ország s ennek épen most egyutt levő Törvényhozása kénytelenek lesznek hazai iparunkra nézve, mind tökélyeiben, mind hiányaiban hűnk venni a képet, mellyet a kiállítás, e műipari orsz. daguerreotyp tükrözend; pedig mi természetesebb, minthogy az országos pártolás áldásaiban csak annyiban fogjon részesülni a műipar és annak osztálya, a mennyiben amant emeltelebb vagy alantibb állása, emezt előre haladt vagy elmaradt műszorgalma érdemesi-

tendik? — Am, bizonyítsák be tehát iparosaink, művekben jeles és gazdag kiállítás által, hogy hazánkban a műértelmiség és ipar-üzlet pártolást és elismerést igényelhetnek; s bizonyítsák ezt be épen ez alkalommal, midőn illy tanúság által egy részről osztályoknak fényes jövedőt alapíthatnak az anyagi viszonyokkal kiváltképen foglalkodandó jelen országgyűlésen — más részről pedig önszemélyes érdekeinknek is olly szolgálatot teendenek, mellyet a következő kiállításra halasztaniok azért sem volna tanácsos, mert a hazai iparnak sem érdekében, sem teketségében nem állván minden évben kiállítás eszközlési, azoknak, kik ez idén elmulasztandják ügyességüket a közönséggel megismertetni, aligha fog az egyesület a legközelebbi évben alkalmat nyujtani akár üzletök tökélyének kitüntetése, akár műszorgalmaknak díjazására. —

A mult évi kiállítás koszorúzottai, kik díjaikat még eddig meg nem kapták, ezennel értesítettek, mikint, miután a kiállításról tudósításhoz szükséges; de épen az illetők által egész mostanig késleltetett némi adatok már elvégre beküldettek, s így az érintett tudósítás befejezése már most eszközölhető: valamint ez rövid idő alatt nyomtatásban is teljesen megjelenend: ugy annak kivonatos kiadása mellett e díjak is szerte fognak küldetni a legközelebbi pesti vásár alkalmával. Cs a n á d y F e r e n c z jegyző.

(Iparegyesület.) Az iparegyesület igazgató választmánya 2,600 pengő forintot kölcsönül ajánl olyaknak, kik magoknál vagy jóállóiknál polgári fekvő és árvali biztosságot nyujtó olly birtokot tudnak kimutatni, mellyre biztos helyen betábláztassék az adandó kölcsön. — Figyelmeztetnek egyuttal az iparüzök, hogy valamint már eddig is közülök egy mesterember és egy gyárnok segítették az egyesület pénzeivel: ugy az igazgató választmány ezután is nekik kíván minden egyebek felett elsőbbséget adni kölcsöneihez; csak e fölebbi feltételeknek meg tudjanak felelni. Cs a n á d y F e r e n c z m. k. egy. jegyző. —

(Jégverés elleni biztosítás.) Midőn a jégverés ellen kölcsönösen biztosító magyar egyesület, ezen intézeti ügynök urakat, épen minden megkivántott működési irományokkal felruházta; tadára adja ezzel a t. cz. közöns., hogy a jégverés ellen biztosítási bevallásokat már elfogadja, ugymint: Pesten Weisz B. és társ urak írószobájában — a vastuskóhoz nevezett házban és a cs. kir. szab. Riunione Adriatica di sicurtá — hivatalában — felső dunasoron; — ugyszinte az egész országban minden ügynök uraknál is. — Különösen pedig, ezennel meghívotnak azon tisztelt urak, kik az egyesületbe lépésüket aláírásaikkal előre ígérték, a különbözttleges biztosítási bevallásuk minél hamarábbi benyujtására, hogy azokra a biztosítási levelek kibocsáttathassanak. Pesten majus 16d. 1843. A jégverés ellen kölcsönösen biztosító magyar egyesület igazgatósága.

Zala-Egerszeg, majus 22én 1843. Mai napon tartott közgyűlésben se találkozott egyén, ki az országgyűlési követséget elvállalta volna, és különben is Zala Rendei abban állapotok meg, hogy nem kell köv. Volt ugyan egy részecske F. vezérleése alatt, melly azt énekelte: ma lesz gyülekezettünk Cs. lesz a mi követünk; de másik négyszer olly erős rész ellenkező énekkel felelt, Cs.rol a gyűlésben szó sem volt. Cs. szállásán az ugynevezett adózó nemesség szép számmal jelent meg, kik között volt egy nem adózó 60 éves nemes is. Cs. szivreható szavait ezen öreg nagy ügyelemmel hallgatá, s a beszéd végével Cs. L.-hoz közeltelt s tudtára adta, hogy igen szépen szólott, nagyon szerette hallgatni, papján kívül még illy lelki örömmel egy urat sem hallgatott; — de, uram, — ugy mond — nem adózom. Jöjjön el az ur mi hozzánk is Milejbe, látogasson meg bennünket, Takókhöz szálljon, bizony meghallgatom az urat ott is, igen szeretem az urat hallani; de — gondolkodva — de nem adózom — még sem adózom. Valóban szivreható vala ezen természet agy gyermekében tapasztalt Walter Scotti jelenetet a lélekismeretnek a világi kívánságokkal való küzdését tapasztalni. E jelenet taníthat bennünket, hogy későn kezdők az oktatást és hirtelen nem birunk oélt érni. Egyszermind reménységünk is lehet a jobbra fordulásra és hogy nem Cs. lesz követünk; hanem a nagy férfiu, kinek a haza atyjai között a helye, kinek okvetellen ott kell lennie.

Torontálmegyének april. 26án tartott követutató közgyűlése. 1) A rendeknél aggodalmat gerjesztvén az, hogy a k. k. meghívó-levél ez alkalommal is nem egyenesen a megyéhez, hanem a mélt. főispán úrhoz küldetett, azért a követeknek meghagyák, hogy az országgyűlésen szorgalmazásba hozzák, miszerint

a már előbbi utasítások következtében az ország rendei által ő felsége megkéressék, hogy k. egybehívóleveleit jövedőre egyenesen a törvényhat. küldeni méltóztassék. 2) Az úrbérben a rendek némely módosításokat kívánnak tétetni. 3) Az előleges sérelmek orvoslását sürgetik, és pedig első napon folyt tanácskozások következtében azon záradékkal, hogy a követek azon sérelmek orvoslásai a k. királyi előadások tárgyalásába ne bocsátkozzanak; másnap mindazáltal a hitelesítéskor e záradék azzal módosított, ha csak a kir. előadások a haza boldogságának előmozdítására nézve üdvösek nem lennének. 4) A szőlás törvényes szabadságára nézve a tárgyalás fonalát ott, hol a mult hongyülésen megszakadt, ujabban felfogatni s orvoslását sürgetni kívánják. 5) A nemzeti nyelv tekintetében az udv. kancellaria minden kiadandó rendeleteinek, valamint a törvényeknek egyedül magyar nyelven szerkesztését fogják a követek szorgalmazni. 6) A részeknek visszakapcsolása s hogy eddig meg nem történt, az országos bizottságnak feleletre vonása, s Erdély reincorporatiójának létesítése utasításul adatott. 7) A hadi adót szinte azon mennyiségben mint a mult hongyülésen három évre megajánlják a megye rendei. 8) A vegyes házasságokban sürgetik a már készen levő törvényjavaslat szentesítését azon módosítással, hogy minden bevett vallás egyenlő jogokkal ruháztassék fel s az unitaria vallás is bevétessék. 9) Beregh vármegye levele a független magyar egyház alakítása iránt nem pártoltott. 10) Gömörnek, hogy az egyháziak világi méltóságokat viselhesse, így Zalának a kettős beneficium iránti felszólításai pártoltattak. 10) Borsodnak az egyházi javaknak más czélokra fordítását tárgyzó indítványa nem talált pártolásra, hanem e részben a Rendeik ugy intézkedtek, hogy a megürült egyházi jószágok három évig betöltetlenül hagyatván, ezen idő alatt a jövedelmek az ország pénztárába folyjanak. 11) Csanádnak a hg. primás kinevezési joga elleni felszólítása is olly hozzáadással pártoltott, miként mennyiben az illy kinevezés országgyűlésen nem történétheték, ő felségének joga legyen. 12) Az országgyűlési szállásokért akár megye a hongyülésen keresztül akár nem, Torontál már most fizet, jelesen a követek s irnokok lakásaiért, havonkint különkülön 40 p. fr. fizetend. 13) A kereskedésre nézve a pest-fumei vasut létrehozását sürgeti a megye, mindazáltal ha ez mostanság teljedésbe nem menne, legalább Eszéktről a tengerpartig kíván vaspályát állittatni, az ország minden lakosa által aránylag fizetendő költséggel, s illy értelemben felszólítja a többi megyéket körlevelek által. 14) A házi adót aránylagosan leendő fizetés mellett a megyei rendek elfogadják, e határozatot a torontáli intelligentia minden nyers erő kizárásával hozta 18 szónok lelkes felszólamlása által 5 szónok ellenében. 15) Az ösiség eltűrlettek, valamint a majoratusok és senioratusok is, az utóbbiakat illetőleg a multa nézve az alapított meg, hogy a mostan élő majorescok birtokukban ugyan hagyassanak meg, de haláluk után a törvényes örökösödésnek azon rendje, melly a majoratust vagy senioratust alapító által megkecszetett, helyreállitván, az illyen birtokokban mindazoknak utódjai, kiket külön a rendelkező után az örökösödés illetett volna, a fenálló törvényes osztály utján részesítesse. — 16) A birtokképeség bizonyos s főleg nemzetesidési szempontokból megadatott. 17) Ellenben a hivatalképeség még idején — koránnak mondatott. — 18) Utána azonban mindjárt a választásjog a községekre is, mellyek 5000 népességgel bírnak, a képviselést eszméje szerint kiterjesztetett. 19) A zsidókra vetett türelmi adó törvény által szüntettessék meg, s azok a haza minden lakóival közös polgári jogokban részesítesse. — 20) Tolnának a porták önkényes szabályozása elleni felszólamlása pártoltott. — 21) A királyi városok iránt utasításunk a pesti szellemben készült, azon különbséggel, hogy mi csupán 8 szavazatot akarunk nekik adni. 22) A szabad Hajdu kerületnek panaszai pártoltatni fognak. 23) A koro-noéri hivatalokra nézve határozottat, hogy az ideiglenesen kinevezett Ürményi Ferenczre voksoljanak, a másik iránt pedig utasítást kérjenek. — 24) A turo-polyai nemességnek sérelmére orvoslás fog sürgettetni. 25) Végre Temesnek a katonai kicsapongásokat közlő levelére, az e részbeni törvényjavaslat szentesítése szorgalmaztatik. — Ezek utasításunk főbb pontjai, mellyek tagadhatlanul haladó szellemben készültek s így a conservatív Torontál mozogni kezd, — tehát jelét adja az életnek, tanácskozásaink illő méltósággal folytak, egymásiránti tisztelet, s vélemény-

türelem jellemző azokat, pártok, úgy tetszik, e' megyében nincsenek, oppositót nem vetünk észre, mintha tökéletes bureaucratia uralkodnék.

Győrmezei követválasztás. Követválasztásunkról csak most írhatok, midőn az már inkább óság mint újság, — 's szinte gyanitom, hogy e' közlemény az érdekesebb országgyűlési tárgyak által háttérbe szorítottatik; de előbb nem lehetett; 's nem is reméltem, hogy ön neheztelés nélkül helyet adand e' későn érkezett soroknak. — Most a' tárgyra. Elnök főispán ur ápril 24-én nyitá meg az országgyűlési követválasztás folyamát. A' nagy zaj miatt azonnal szavazás kezdett, azonban Sz. P. és H. D. uu. olyképen nyilatkozván közgyűlés színe előtt, miszerint választásuk esetre leköszönnek, többé a' szavazás szükséges nem volt, 's felkiáltás után Balog Kornél és Szabó Kálmán urak választottak meg 's hitüket letették. Ennek foglalatja: hogy magukat az utasítás lelkéhez hiven tartják, 's mind azt a' mit igaz lelkiismeret szerint a' haza boldogítására hasznosnak itélendnek előmozdítani igyekeznek. Balog K. ur politikai hitvallásában magát a' törvényszerű haladás hívének, Szabó K. ur korszerű haladás emberének — jelenté. — Ezután az indítványoztatott, hogy az országgyűlési iratok is választassanak; — elfogadtattott. Ápril 25-én hosszas vita: a' felett, miképen történjék az iratok választása. Végzés lön: hogy folyamodást adjanak a' választatni ohajtott, melyekre szavazás tartandó. Ez nap helyettesített B.K. 1. aljegyző helyébe Zmeskál István 2od aljegyző, ennek helyébe Jankó Vinczetiszb. jegyző, Szabó Kálmán tiszti főügyész helyébe Dorner Ödön tb.; — mind főispán ő maga által; — a' helyettesek míg a' rendes hivatalnokok követségben leendnek ezeknek fizetésüket huzzák. — Ápril 26. Első alispáni elnöklet alatt tárgyalattak az utasítások. Rövid foglalatjuk ez: 1) Indigenatust csak azok nyerjenek, kikre világos utasítás van a' megyéktől. 2) Ludovica megnyitása sürgettesék. 3) Országgyűlési szállásbér nem ajánlatik, nehogy előmozdítani látszassék a' megye azt hogy országgyűlések Pozsonyban tartassanak. Az országgyűlés Pestre tétessék. 3) Országház Pesten építtessék. 4) Országgyűlési költséget elvállalja a' nemesség. 5) A' kisebb rendű egyházak végrendelezési tehetsége ne korlátoztassék. 6) Pusztá telkek neve alatt csak azok értessenek, melyek az 1836dik évi országgyűlés óta jutottak nemesi kezre. 7) Papi tized iránt időről időre köteendő szerződésekre nézve elsőbbség adassék a' jobbágyoknak. 8) Rendszeres munkák közül a' „juridicum“ elővetessék 's különösen a' coordinatio fororum tárgyalassék. 9) Sérelmek orvoslása sürgettesék. 10) Nemzeti színházrul adjon jelentést az 1840: 44. cikkbéli választmány. 11) Decretalis napok vasárnapokra szoríttassanak. 12) Tébolyodottak intézete országos ajánlat után létesíttessék. 13) Vallás tárgyában, a' miben már a' két tábla egyesült, törvénybe irassék. Az Unitaria vallás szabad gyakorlatot nyerjen. 14) Zsidók — míg erkölcsileg 's szokásilag a' nemzetiséghez nem simulnak ne honfussíttassanak. 15) Dolgházak javallatnak. 16) Az időre le nem fizetett kamatok kamatai törvényesíttessenek. 17) Ösiség eltöröltessék. 18) Birói foglalásban vett javak 12 év múlva kiválthatók lenni megszűnjenek. 19) Országgyűlés rendeztesék. 20) Részek visszacsatlása eszközöltessék. 21) Só ára minden országgyűlésen ujonnan állapíttassék meg. 22) Országgyűlési újságlap adassék ki. 23) Könyvvizsgálói cím iránt óvás tétetik. 24) 1840. évi törvényszerkezeti hibák új törvény cikk által javíttassanak. — 25) Gyorsírók képeztesse előmozdítassék. 26) Zalogjóságok a' szerződési évek elteltével 12 év múlva ki nem váltatván, a' zalogbavevő örökös tulajdonává legyenek. 27) Telekkönyvek behozassanak. 28) Kényeszerített megváltásnak helye ne legyen. 29) Nem-nemesek, ha magyarok, vagy 10 év óta itt lakván magyarul beszélnek, birtokot szerezhessenek. A' bevándorlott pedig tartozzék nevét is magyarosítani; a' vett nemesi birtokból mind a' nemesi közterheket, mind a' haszonvételi adózatokat a' nem nemesek — kik t. i. jószágot vesznek — viseljék. 30) Külföldre költözöttek, magyarhoni birtokuktól minden terhet háromszorosan viseljék. Kivételnek katonák és utazók. — 31) Főispánok megyéikbe lakjanak. 32) Husvágási jog fentartassék. 33) Bűnperekben nyilvánosság legyen. 34) Világos törvény alkottassék a' felől kell e' minden évben a' nem-nemesek összeírását teljesíteni? 35) Minden évben a' katonáskodni tartozók, összeíratassanak. — 36) Jövőben míg a' megyéktől utasítás nem érkezik, addig nádor vagy koronaári választások ne történjenek.

37) Törökiga alatti keresztyének üldöztetés alul szabadíttassanak. 38) Az aldunai tartományokban történekrül a' nemzet tudósíttassék, 's az orosz hatalom miatti aggodalmak oszlattassanak. 38) Papi javak jövedelme maradjon előbbi állásában és a' prot. egyház részire is javak adattassanak. 39) Libai műve nem kell. 40) Polytechnicum Pesten állíttassék. 41) Temesnek katonai kihágásból eredt sérelme pártoltatik. 42) Nemesek tulajdon lakkházaikban városban katonát tartani ne köteleztessenek. 43) Országos pénztár fogatkozása pótolassék csak akkor: ha a' fel-emelt sóárról minden közjövödelmekrül adandó számadásokból a' pótlás szüksége látszanék. 44) Drevenyák-gyűjtemény nem kell. 45) Szüntessenek általtájában az örökös főispánságok. 46) Megyei tisztújításoknál azok, kik a' nemesi terheket viselik szavat nyerjenek. 47) Vegyes házasságoknál a' szülők szabadon egyezkedjenek, — ha ez nem történik akkor minden gyermek atyja vallását kövesse. — 48) Posta rendezése országgyűlés által eszközöltessék 's a' magyarhoni az ausztriaiól függetlenné tétessék. 49) Birói parancsok az ítéletek érdemébe ne terjeszkezhessenek. 50) Főispán nemléteben jogait az egész megye gyakorolja. 51) Törvényszéki bírák szabadon választassanak, 's az 1623: 24. sikeressíttessék. 52) Sajtószabadság biztosíttassék. Türelmi díj megszüntessék. — Majus 1ső napján folytatva tartott közgyűlésünkön még pótlólag az utasításokhoz adatott, hogy a' magyar ezredek számára kellő lovak Magyarhoni vásároltassanak; és hogy Fiume kereskedési állása mindenkép emeltessék. Egyéb magányérdeki tárgyakkal az olvasó türelmét fárasztani nem kívánom. — Győr város mint már a' lapokban iratott Zánthó Mihály és Hergeszell Ferencz uu. választá. A' választási készületeknél, különösen a' harmincz külső tanácsbeliek kijelölésénél igen észrevehető volt, hogy a' polgárság sem nemest, sem ügyészt, a' harminczasok közé választani nem akart 's nem is választott. — Emelítés nélkül nem hagyhatom Pizinger Ignác — győri polgárnak — mult hónapban történt holtá előtt tett igen nevezetes alapítványát. A' lőke közel 160 ezer; mely fel nem osztható, 's kamataiból idő folytában 12 szegény polgárnak évenkénti tartást, továbbá temetőbeni ébresztő készületnek 's a' városház levéltárának czélszerű új építését, — végre az árvaházbeliek ápolását rendelé az alapító. —

Bácsbodrogi követutasítás. (Folyt.) Az ősiség eltörlésére nézve a' két választmány véleménye külön ágazván, midőn a' nagy választmány a' nemzeti jobblét, biztosabb átalakulás eszközei 's tárgyai között ennek további fenmaradását vagy megszüntetését a' honfiak gondossága sorában napirenden lenni találta; a' hon történetei fonalan járva meggyőződött arról, hogy az ősiség hazánk első időszakától majd ötszáz évekig ismeretlen volt, még 1351ben 1ső Lajos király alatt törvény által megálapíttatott, 's ámbár e' három kérdés a) kívánják e' a' jelenkor körülményei, és az ezekkel járó hon jobbléte e' nagyjelentéki változást, b) megférhet e' teljesülése az alkotmány éltevel, 's a' nemzetiségnek semmi egyébrek fölne áldozható fenmaradásával, végre c) várható e' illy hosszú időktől törvényen alapultan idősült, 's az ősiséggel mintegy elváhatlanul összeferrott fiscalitási jog megszüntetése; fontos okokkal kifejtették, hogy a' korkérdések közül egyik fő az ősiség eltörlése, mert a' nemest birtoka szabad használati 's rendelkezési jogától egyenesen megfosztván, nemcsak a' birtokértéket alábbszállítja, hanem a' tulajdonos hitelét ingadoztatva megsemmisíti, továbbá azon tapasztalati szempont is kiemeltetett, miként országunk öt első századain oly nehéz időszaki rendülések között — mind az annyira szentül őrzött alkotmány élete mind a' nemzetiség veszélyeztetése nélkül ősiség nem létezésével fönállhatván, a' mostani korszak változott politikai elvei mellett inkább szilárdítandja alkotmányunk életét, 's nemzetiségünket, a' fejedelem pedig aranyos kárpót és meghatározásával ugy véleték, nem sok akadályokat támasztand a' nemzet kívánata ellenében: mind e' fontos okok felhordásával egyedül a' vérrel szerzett ősi szabadság fel nem áldozhatása tekintetéből e' választmányi javallat „megbukott“ 's így tovább is ősiek maradtunk. — 12) Ezt követé az urbéri örökváltság kényszerítő törvény általi megálapításának bukása, készpénz vagy az urbéri telek egy részének átengedése de csak szabad alkú mellett mert soká tart. 13) Az ősiség fönartásával a' birtokolhatlanság sovány elvét is fönarták a' KK. és RR. 14) Szőnyegre került a' házi adó aránylagos viselésének elvállalása. Itt is külön vélemény létezővén a' kis 's mintegy hetven egye-

dekből állott — nagy választmány között, — emez fölem-líté, miként a' szeretett hon boldogabb jövöndője, a' haladási korszak kívánata, a' nemzeti átalakulás politikai hittanja, az igazság, 's méltányosság, ennyi szent hangok, — hatalmasan parancsolják, hogy a' most csak nem nemes honfiak vállain fekvő háziadónak a' nemesség általi elvállalása törvényileg kimondassék, 's ámbár e' nagyszerű elvnek kinyilvánításával e' főfontosságú kérdés rögtöni eldöntését nem is kívánta, hanem előbb országos választmányt ohajtott kineveztetni, mely körülmenyesen kifejtse miképen adózzék a' nemesség? mitől? milly arányban? hová? mire? millyen kezelés 's kezeskedés alatt? mi haszna leend az adózásból? ennyi ágas bogas kérdéseket állított is fel az elv váltás-gára, ismét győzött a' vérrel szerzett ősi szabadság 's hatalmasan hangzott a' nemfizetés erőbeni fönartására megtanult „maradjon“ 's többen a' cortések közül e' szóval kezdének magyarul tanu ni, 's midőn egyik szó-lani nem kívánt, másik nem akart, harmadik a' nehéz körülmények között nem mert úgy mondva, egy ellen-szóval „igaz“ maradjonokkal kísértettel megbukott a' nagy választmány javallata, 's így Bácsban nem dorong, nem bicska, nem ölmos bot — hanem hallgatás által bukkott meg a' házi adó. 15) A' ezéhek eltörlése könnyen ketesztül ment, Bács nem kívánja fönartani azokat. 16) A' népnevelés nagyszerű kérdése e' haladási kornak éber figyelmét méltán igényelvén, miután annak legszerencsésb kifejtését kellő sikerrel csak a' törvényhozó testület eszközölheti, országos választmány kirendeltetése szorgalmaztassék, mely e' szétágazó tárgynak czélszerű foganatosítása iránt tervezetet a' törvényhatóságokkal közlendőt, készítsen. 17) Sajtószabadság. Eziránt törvény alkottassék, mely az önkény hatalmának korlátot szabjon 's az írók keserítéseit megszüntesse, ha azonban e' kérelemről követeink esznek, az előző könyvvizsgálat elveinek hongyűlésbeni megalapításához csak azon föltételek alatt járuljanak, hogy a' könyvvizsgálók mindenkor országgyűlésileg neveztesselek ki. [Vége köv.]

Követválasztás Arvából. Követválasztásunk majus 1jén kezdődött 's 29dikén végződék? És ez azért, mivel A. látván hogy szótöbbséggel célt nem érend, mellé de törvénytelen utat választott; ugyanis felpálinkázott cortesei összetörvén a' megyeház előtt választási czélra készült sátozt, a' tisztikart szétűzték. Főispánhelyettes urra — ki a' felbőszült nyers erő elől a' megyeházba menekült — az ajtó betörvén a' szobáiban összetört butorok és sátorarabokkal felfegyverkezve dühkitöréssel kényszeríték Zra és A-ra szótöbbséget kimondani. Illy körülmények közt Z-t és A-t az ablakról olly értelemben nevezé ki követeknek, hogy ezen kinevezésre nyers erő által kényszerítették. Sz. a' törvénytelen tett által felingerült 's visszatörésre készülő embereit, bizván a' törvényes pártoló erejében 's főispánhelyettes ur adott garantiájában, nagy nehezen lecsillapítván, minden kihágás nélkül B-re vezette, kik is még az nap csendes lakukba azon vigasztaló reménnyel tértek vissza, hogy a' törvények védő ereje a' bünt büntetlenül nem hagyandja. Másnap gyűlésünk volt Z. M. közszeretési szobizodalommal első követnek kitűzött lelkes alispánunk, a' tegnapi törvénytelen tett ellen szivelkeseredéssel szót emelvén elhatározottan kimondá, hogy a' választás erőszakos és törvényellenes; mivel a' status nagyobb része törvényes jogaitól egy dühös csoport bünös kicsapongása által megfosztott, és illy szomorú körülmények közt a' követséget nem fogadhatja el. És minden oldalról visszahangzott a' törvényellenes szó, hallatszott a' commissio kérés is; mire A. párt vezérei ellenkezőt mutatandók a' közel koreszmában jelszóra váró részeg cortesekért indultak, de Sz. és pártja mintegy 7/8 része a' gyűlésnek a' teremmet elhagyták, 's a' tárgy folytatása más napra halasztatott. — Másnap Z mélt. főispánhelyettes ur által a' követség-felvállalásra felszólíttatván szilárd jellemének új bizonyosságát adá, kijelentvén, hogy a' mit tegnap törvényellenesnek látott, azt ma is annak nyilvánítja 's következetlenségbe esni nem akar 's kitörő éjenkiáltások követéka' derék szónok szavait. Végre A. óvás mellett letette az esküt és a' szokott megbízó levelet magához vette. Új követválasztásra majus 29re határozatott. Ezután az országgyűlési utasítások kidolgozására megbízott küldölség munkálatai lankadt egykedvűséggel jöttek tanácskozás alá, melynek eredményéről jövő alkalommal. Most röviden csak annyit, hogy az adó megbukott 's az ősiség módosítással elfogadtatott. —

Zólyommegyéből. Ápril 21ikén megyénkben követválasztás volt. Ez a' mennyiben előkészületeibe

's eredményeibe beláthatunk, közbizalmu sikerrel koronázott: — mert oly két egyedben összpontosult, kik a közbizalomra tetteg méltathatók t. i. Radvánszky Antal elsőalispán 's Géczy Péter tlabiránkban. A másodikra nézve a' szavazás szükségét S... G... táblabíró idézte elő, ki a' „nem a dőzunk“ protectorának magát előre hirdette — 's mind e' mellett 51 szavazattal 229 ellen, kényszerült magát vigasztalni. Másnapra kitűzött közgyűlésben az utasításkészítő választmány munkálata folytatólag rostaltatott, különösen a' kir. városok, valamint a' bányai törvényszékek elrendezése 's megyei szerkezet megálapítása sürgös utasítással adatott; — a' népnevelésre pedig eldöntetett, hogy erre az egyházi iskola-alapítványi jószág fordítottassék 's a' papok a' gazdálkodás terhéül felmentetvén illendő fizetéssel láttassanak el. Következő nap a' gyűlést félbenszakasztá néhai B. J. megyés püspök halotti tisztelete.

Szatmármegyei közgyűlés, maj. 15én. A' követválasztáskori borzasztó események után feszült figyelemmel vártuk e' jelen közgyűlést. Megeszerete rémitő hírek szárnyaltak, beszélték, hogy bujtogató kiküldöttek vándorolnak a' követválasztáskor megszaladt megyei lakosok között; elmondák, hogy e' jelen gyűlésre négyezerből álló botos erő csődítették székesvárosunkba; híre járt, hogy a' megszaladt nemesség april 20ka óta folyvást korcsmán ül, 's egymást biztatgatva rémitő boszútervet készítget, 's török v. szakad kiviszi azt, hogy a' követek, kikről azt mondják, hogy 140 gyilkos által választattak, visszahivassanak. — Ezen híreket hallva — miután néhány nappal előbb magok a' vágytársak oly meglepő odaengedéssel békülésre kezét nyújtának — bámulatra ragadtatánk, és közben nem hittük, hogy a' közönség előtt adott szó szentsége megtapodtathassék; de megdöglővén azt is, hogy a' nemesek között hónapokig forgott cortesvezérek többnyire magok számára vadászatják a' nép kegyét, 's ha a' zászló, melyet tombolva hurezolnak, letiportatik, porba sújtatnak ök is — 's így még egyszer meg kelle minden erőket feszítniek, hogy csatát nyerhessenek, — aggodalmunknak észrevétlenül alapja származott. — Ezen aggodalom szüle majus 4ki kisgyűlésünkben egy indítványt, mellynek következtében megyénk fő-kormányozóját illy tartalmu levéllel hittuk meg közgyűlésünkre: „Méltóságod tudni fogja már kétségkívül, mikép közelebb mult napokban a' követválasztás alkalmával székvárosunk felette gyászos jeleneteknek lön színhelyévé. — A' felizgatot 's pártokra szakadt köz-nemesség, már előbb a' tartomány egyes helyein megkezdett kitérőseit, elötusait mintegy a' választás helyén oly keserü elszántsággal vívott küzdelmeknek, itt mindig nevedő dühvel folytatta, 's többé semmi tekintélyt nem ismerve, semmit tiszteletben nem tartva, vakmerő kezekkel, a' polgári társaságot legszentebb alapjaiban, a' személy- és vagyonszabadságban támadta és rendítette meg. — Hallgatnánk azonban jelenleg mind ezekről, miután az elkövetett bűnös merények szigoru vizsgálása 's büntetése iránt, mindjárt a' választás utáni napon folytatva tartott közgyűlés intézkedett, ha szomorú tudomásunkra nem jut vala, mikép mintegy a' választás utóbajaiaként megyénknek több helységeiben még folyvást nyngtalanság és lázas ingerültség nyilvános jelei mutatkoznak; hallgatnánk, ha e' szomorú tudomás a' jövőndő iránt aggály és félelemmel töltvén el kebleinket, előnkbe mulasztatlan kötelességül nem szabná, a' baj terjedésének megállításáról komolyan gondoskodni. De e' czél kivitelében, minket a' kisgyűlés tagjait, csak az akarat és ohajtás illethetvén, a' már tett intézkedések nyomán további hatályos föllépést és cselekvést a' f. hó 15én kezdődő közgyűléstől várunk és reméllünk. E' romény alapossága pedig nem kis részben mlgod mint megyénk fő-kormányozójának a' mondott czélra leendő buzgalmas közremunkálásától föltételeztetvén: sietünk msgdat teljes tisztelettel és bizodalommal megkérni, méltóztassék a' közelgő közgyűlés elnökségének vitelével a' megye közönségét megörvendeztetni, személyes jelenléte által a' háborgó kedélyekbe nyugalmat és csilapultságot önteni, 's osztva fájdalmainkat a' történetekre, aggodalmainkat a' jövőre nézve fő-kormányozói tevékenységének minden erejével oda munkálni, hogy tanácskozási termünkbe a' szabad tanácskozás fökelléke a' jó rend; egész megyénk körében pedig a' csend, béke, egyesség 's törvények és törvényes tekintély iránti tisztelet visszatérjen és állandóul meghonosuljon.“ Fő-kormányozónk még 13kán megérkezett, 's 14én katonaság vonult városunkba 's így a' gyűléstermen kívül törtéhető zavaroktól nem

retteghetünk. A' közgyűlés megnyitott, 's a' mlgos főispán megnyitó beszédére, főjegyzőnk oly szellemben nyilatkozott, melly az értelmi többség érzelme nem vala, 's azon ohajtást gerjeszté kebleinkben, hogy vajha egy személy ne tolmácsolná illy alkalmakkor az egyetemes érzelmeket, vagy ha igen, legalább vetközné le a' pártédek általlátszó lepelpalástját! Több k. k. parancsolatok felolvasása után a' mlgos főispán, azon ohajtását nyilatkozatván, hogy a' követválasztáskori rémitő események kinyomozásában már eddig minő lépések tétettek? az e' végett megbízott törvényszék minden iratait a' közgyűlés elébe terjeszté, 's azok, nagy várakozás között fölolvastattak. Megjegyzendő azonban, hogy ezen törvényszék, a' vérengzések kipuhatólása minden járásbeli szbiráknak kötelességökbe tövé, de a' közgyűlésre csak néhányan adák be munkálataikat, 's ezek közül egy vizsgálatról, melly több személyre szült bünkeresetet, a' közgyűlésben többek által kimondatott, hogy felettébb egyoldalú, de micsoda? hiszen könnyebb a' bünvágyat magunkban megöldöklöni, mint a' pártszellemet meggyilkolni, pedig minden bünvadásban, vizsgálaton alapszik az ítélet. (Végeköv.)

Ausztria.

(A' bécsi erkölcsi élet árnyékoldala.) Fejdelmünk székvárosa bennünket oly közelről érdekel, belőle közénk annyi szellem, szokás és nép szívároag át, hogy annak erkölcsi életét közönyösen néznünk nem szabad. Szükség tehát kiemelnünk a' D. Allg. Ztung 51. sz. következő cikkét: „A' mindinkább terjedő élvkórságra, minek külső indokát Strauss és Lanner keresik, már minap figyelmeztettünk. Valóbszörnyűség, meanyire emelkedett a' fényűzés egy évtized alatt minden borzasztó következményivel. Észrevétlenül fényesbíték's terjeszték mulatóhelyeiket a' vendéglők 's kertbérlek. Leopoldvárosban a' 'verébhez' 's az országuton a' 'körtéhez' czimzett termekben pompázott a' legnagyobbszerü élvkórság. Egész Bécs oda tödült: itt Lanner, ott Strauss vala a' tomboló fény hőse: Csudálatos, hogy e' két koryphaeus segítségével nélkül még egy harmadik hely is egyidőben mindig tömve lehetett: a' találékony Daum „elysiuma“ a' hajdani jezsuita-kolostor pinczéiben, mellyek fölött az elemi iskolák 's más köz tanítóintézetek vannak. Ezen földalatti tündéralaku 's póriasan diszesített termekbe az alsó osztályból annyi tömeg omlik minduntalan, hogy bennök a' megbuzhódt levegőt csak erős természetűek birhatják sokáig. Az évtizedben, mióta ezer költséges mulatóhelyek állnak, a' fennevezett apollói iker-csillag által a' bécsiek erkölcsében nagy változás történt. Az érzékiség-csiklandozó vigadozás utáni vágy 's a' mérték nélküli étek és italozomj jelenleg még mind magasbra hág. A' pazarlás mindenütt honol 's a' házi-asság enyészik. Minden estét korcsmán kell elöltöteni 's többnyire családotustal, mi igen sokba kerül 's a' gyermekeket jókor megrontja; ha pedig a' család honn maradt, mig az atya csapszékben ül, akkor két helyen romlik a' ház népe. Az asszonyok öltözéke rendkívül költséges, és a' szolgálók mégis elhagyván régi állásukat, nyilvános helyeken oly pazardiszü öltözétekben jelennek meg, hogy őket asszonyaiktól meg nem különböztethetni; 's mikép telhetik ez a' kis fizetésből? A' kereskedők nagy urias életmódja's pazarfénnyü boltjai, valamint a' vendéglők csillogó termei egymást erő bukásokat okoznak, mik által mindenkor egész családok vagyoniilag 's erkölcsileg végkép megromlanak. Mindez csak fővonásai az erkölcsromlottságnak; ha részletekbe akarnánk bocsátkozni, még inkább láthatnók, milly mélyen hatott az élvkórság édes maszlaga a' nép életébe. De legszomorítóbb, hogy nem könnyű, sőt, a' körülmények közt legalább lehetetlen e' bajon segíteni. Ha a' rendőrség túltó eszközökhöz nyulna, nem lenne miből adót fizetni, a' zenészek, pinczerek, divatárusok stb. elvesztenék kenyerüket, 's keletkeznének még veszedelmeseb magánymulatóhelyek. Mind e' mellett a' bécsi ember törvénytisztelő, jámbor és jótékony. A' templomok tömvek ájtatoskodókkal, a' könyvek kelnek, tudós és iparegysületek virágoznak, gyárak emelkednek; a' gyermekesokaság mindenütt hullámszik 's a' gyöngéd szüleszeretet szembeszökő jellemvonás. Legyen a' dolog bármikép, annyi bizonyos, hogy a' fényes Bécs mindig rendületlenül álland, bár az egyesek közül számtalan a' leggyászosb enyészet martalékává lesz.“ És mi a' mégis, mi a' jó és ros közti egyensúlyt oly összhangzólag fentartja, és mi móddal lehetne a' roszat ha nem kiirtani, legalább csökkenteni vagy korlátozni? Ez a' kérdések kérdése, 's meg-

fejtése a' németek találékony tudományosságához sokkal méltóbb feladat, mintsem az, hogy ök alkotványos mozgalmink s teendőink iránt bennünket oktassanak.

Spanyolország.

[Az új ministerség a' cortesben kedvezésre talál. Válaszfőirati terv. Don Francisco infans helyzete.] Az új ministerelnök kormányterve a' cortesben kedvező fogadtatást nyert, 's a' válszfőirati javaslat is általános elégtűtséget szült, mert nyíltan kimondatik benne, hogy a' királyné nagykorúsága változatlanul jövő évi oct. 10ikén hirdettessék ki. Továbbá, a' barcelonai zendülést sajnos és kárhözatosnak nyilvánítja a' válszfőirat, de egyszersmind a' hatóságok bánásmódját a' nemzet gyalázatbelyegére méltónak nevezi. — Don Francisco ügye javulni kezd, 's úgy látszik, hogy mellette Espartero népszerűsége és tekintélye napról napra csökken. Általányosan hiszik, hogy a' mostani néphangulat következtében alkalmasint don Francisco infans fia fogja a' királyné kezét elnyerni, minek valószínűségét azon körülmény is emeli, miszerint Anglia ezen házasságra nézve minden avatkozásról lemondott. —

Anglia.

[O'Connell nyilatkozata Irlandban, a' legújabb parlamenti vitákról.] Dublinban maj. 11dikén nagy gyűlést tartott a' repeal-társulat, mert akkor, hirlapok útján, köztudomásra jutottak már a' legújabb parlamenti nyilatkozatok O'Connell mostani izgatása ellen. O'Connell Peelt mindenek előtt vakmerő gazembernek nyilatkozatá, 's azután lényegileg ezeket mondá: „Soha életemben nem szólottam még nagyobb örömmel e' gyülekezethez, mint most. Ez ma nagy nap Irlandra nézve. A' hirlapok több beszédet közlenek, mellyek állítólag a' parlamentben mondattak. Nem tudom hogy valóban elmondattak é, de köszönöm a' londoni lapoknak, mellyek eddig nem sokat gondoltak repeal mozgalminkkal, hogy most Wellington, Peel, Roden 'sat. beszédeiket közölték. Rettegni fognak már ezentul Angliában tőlünk, 's annál kevesbbé hódíthatandnak meg. Hála Wellington hgnek, ki beszéde által az angolokkal is megismerteté repeal izgatásunk jelentőségét; 's ugyan ezért hála Roden, Jocelyn lordoknak, és Spring-Rice 's Lansdowne nyomoru whigeknek is. Van azonban egy még ezeknél is pimaszabb és gyalázatosb politikus, Brougham Henrik (tartós zúgás), ki barátait elárulja, ellenségeinek hizelg, 's ki nem ismer oly fertelmes utat, mellyre örömmel ne lépne, csak hogy hatalomra juthasson. Igen örvendek, hogy illy czudar ember Irland ellenségei közé tartozik. 'S talán némi javításokat ígértek legalább érintett beszédekben azon ns lordok? Oh nem, ök egyetlen szónyit ígéretet sem tettek, 's a' minő gyönyörű ficzkóknak ismerem őket, mondhatom, hogy ezt csakugyan teljesíteni is fogják. (Kaczaj.) De ha ígértek volna is valamit, ugyan van é köztünk oly kába, ki hazug biztatásiknak hitelt akarna adni? Mondák, hogy szigoru rendszabályokat akarnak ellenünk használni. Igaz, az alkotványt megsemmisíthetik ugyan, de mielőtt azt tennék, föllépek az alsóházban, 's minden pontot külön szavazásra fogok hajtani. (Tetszés.) Eltapodhatnak ugyan engem, de én azért kötelességemet teljesíteni fogom 's ismét visszatérek Irlandba, és akkor azután reménylem, hogy Irland is teljesíteni fogja saját kötelességét. (Zajos tetszés.) Mig csak egyetlen darabja marad is épségben alkotványunknak, ráteendem lábomat, és utolsó lehelletemig fogok hazám szabadságaért harcolni! (Dörgő tetszés.) Mondják, hogy a' királyné Irlandot meg fogja látogatni; én ennek örvendek, 's lesz rá gondom, hogy minden ajakról e' szó dörögjön feléje: Repeal! Egyébiránt Peel még polgárháborúról is beszél. Ám próbálja meg, ha elég lelke van; minket ugyan talpon fog találni! — A' gyűlés zajos tetszés közt oszlott el. —

Franciáország.

[A' czukorvám iránti törvény nagy többséggel fogadtatott el. Coburg hg. Párisból elutazott.] A' követkamra maj. 19iki ülésében a' czukorvám iránti törvényt 286 szózáttal fogadák el 97 ellen. Illy nagy többséget senki nem várt, 's a' ministerség legott pairkamra elibe fogja a' kérdéses törvényt terjeszteni. — Coburg-Koháry hg. fiatal nejevel, Klementine kir. hgnővel, Parist elhagyá, és Lissabonba utazott. — Montevideoi hírek szerint Rosas elnök katonái 41 francziát öldöstek meg. —

Külföldi elegyhir.

Lissabon. A' királyné a' cortes üléseit május végire halasztotta el. — A' portugáliai hitel valamennyire emelkedni kezd. — A' pápa ő szentsége a' lissaboni patriarkát hivatalában megerősítette. —

Madrid. Maj. 11én az új ministerség már udvarlaton volt a' királynénál, ki sikeres munkásságra

intette a' ministereket. — Burgosban kristino-karlizai zendülés volt készülöben, melynek elnyomtatása 3 napig tartá fegyverben az örséget. —

London. Irlandba 4 ezer főnyi katonaságot szállítottatott már a' kormány, 's most, némelly főpapok nyilatkozata következtében, attól tartanak, hogy valási buzgalom fog a' repealhez csatlakozni, mely könnyen lángba boríthatja az országot. Ez tehát gyümöl-

cse a' két évi tory kormányának. — Az udvar Claremontba utazott. —

Paris. Taheiti hírek szerint, a' benszülöttek és francia katonaság közt véres összeütközés történt. A' benszülöttek közül 200 ember maradt halva a' csataterén. — Egy francia hadihajó egy rabszolgahajót fogott el, mely angol lobogó alatt vitorlázott.

Konstantinápoly. Halilbasa rövid idő múlva titkos küldetésben, Sz. Pétervárho menend. —

É R T E S I T Ó.

Gőzhajók járása.

Indul: **Pestről Pozsonyba 's Bécsbe** mindennap egy gőzös regg. 8 órakor 's minden szerdán 's vasárnap reggel egy rakhajó. —

Bécsből Pozsonyba 's Pestre szinte mindennap egy gőzös délutáni 2 órakor, ezenkívül minden vasárnap 's csütörtökön egy rakhajó. —

Pestről Zimony 's Orsova felé majus elejétől october végeig, hajnalkor hetenkint kétszer (vasárnap 's csütörtökön) **Ujvidék** felé minden kedden, majus 24kétől fogva **Mohács** 's **Eszék** felé minden pénteken egy utasi gőzös; végre **Zimony** 's **Drenkova** felé minden vasárnap 's csütörtökön, az aldunára mindenkor regg. 4 órakor. E' fölött **Pozsony** 's **Bécs** közt mindennap megfordul **Bécs** nevű gőzös az országgyűlési t. cz. tagok nagyobb kényelme végett 's indul **Pozsonyból Bécsbe** regg. 6 órakor, **Bécsből Pozsonyba** ugyanazon nap délut. 4 órakor. Minden akadály 's alkalmatlanság elhárítása végett minden t. cz. utas kéréstik elindulás előtti napon pogyásának átvevési nyugtávány mellett a' gőzhajó-hivatalban átadására. —

Erkezik: **Pestről Bécsbe** 's viszont mindennap: **Orsova** 's **Zimonyból Pestre** minden vasárnap 's csütörtökön.

A' Regelő Pesti Divatlap

a' küszöbön álló második felévben

ismét tetemesen szaporított tartalommal, még csinosabb alakban fog megjelenni, 's két lényeges elsőseggel ajánlkozni; először, hogy magyar versenytársai közül legtöbbször, t. i. hetenkint kétszer jelenvén meg, nemcsak az érdekes országgyűlési, de minden egyéb honi 's külhíreket, könyv 's szinbirátokat egy fél héttel korábban közöl; másodsor, hogy ezentul vasárnap helyett már csütörtökön adandja heti Divatképeit, mit a' vasárnapi lapok csak vasárnap tehetnek. — Mindezekről valamint a' szerkesztőség újabb szövegeiről hazánk legjelesb íróival egy nagyobb hirdetés fog szólni.

Az előfizetés mint eddig, félévre, postán 6, helyben 5 ft., évnegyedre 2 fr. 30 kr. p. megmarad. A' megrendelések lehető gyorsasággal kéretnek megtétetni, hogy a' nyomtatandó példányok mennyiségéről annak idején, mind a' t. cz. olvasók, mind az intézet hátramarádása nélkül rendelkezessünk.

A' Regelő kiadó-szerkesztősége,
(Leopoldutca, 189. sz. Rottenbillerház 2ik emeletében). 2—3

Templom-diszítványok.

A' főtiszt. papság többszöri fölszólítása következtében, alulírtak ismét megnyiták a' néhány év előtt

Friesz Antal 's Zeppezauer

czim al. a' váciutczában tartott templom-diszítványi nagy raktárakat; tisztelettel jelentik tehát, hogy a' mult józsefnapi sokadalom óta gyári raktárakban, a' kis-bécsi utczában, 200 sz. a. nagy mennyiségű templom-diszítványt árulnak, 's főegyházakat, valamint szinte egyes részeiket is gyorsan 's legjutalmasb gyári áron láthatnak el a' szükséges diszítványokkal, annyival is inkább, mivel a' szokott egyházi kelmék jobbadán saját gyárakban készíttetnek. Pesten majusban 1843. Friesz Antal 's Zeppezauer cs. k. selyemgyár-tulajdonosak Bécsből, Pesten a' kis-bécsi utczában 200 sz. a. 2—3.

A' nmgu magy. kir. udv. kam. rendeletéből az ó-budai 's vízsegrádi koronai urodalom részéről közhírré tétetik, hogy O-Budán 's Budaörsön az uroalmi pinczékben tavalyi termésheli fehér- 's vörösborok fognak árverés után hordó nélkül 's azonnali készpénz fizetés mellett eladni; O-Budán az árverés maj. 30kán, Budaörsön pedig maj. 31dikén történeedik, hová tehát a' kitett napon a' venni szándékozók ezennel hivatalosak. O-Buda maj. 10. 1843. 2—3.

Végkép eladatik

rendkívül jutalmas áron, a' mostani vásár alatt, az „Angol királyné“ fogadóban:

- divat-porzellan-üveg- 's illat-áru, fali tükrök 's finom padlószőnyegek. 2—3.

A' budapesti lánchíd t. cz. részvényeseihez.

A' 4, 31, 47, 97, 132, 158, 193, 199, 241, 361, 364, 380, 385, 387, 405 's 406 számokkal jegyzett ideigleni részvény-nyugtáványok, továbbá 268, 340—344ig, 348—362, 363—372ig, 516—519ig, 541, 542, 791, 797, 820, 1051—1055ig, 1063—1072ig, 1089—1096ig. 1168

—1170ig, 1201, 1202, 1246—1248ig, 1287—1292ig, 1333, 1334, 1335, 1336, 1341—1345ig, 1346—1350ig, 1361—1370ig, 1371—1385ig számokkal jegyzett részvénylevelek birtokosai az 1842ik évi novem. 1ig lefizetni kellendett második fizetésrészt, száztól huszával vagy 100 pengő forintjával egyegy részvényre mindaddig le nem tevén, e' tartozásuknak legfeljebb folyó évi jul. 15keig leendő mulhatlan teljesítésére ezennel felszólíttatnak.

Miután a' száztóli ötös kamatokat, melyek a' már befizetett summáktól fél-évenként mindenkor január 's július hónapok 15ő napján járnak ki, az eddig lejárt három félére, ugymint 1842diki január 's július 1jéről, ovábbá folyó é. január 1jéről több részvényes még fel nem vette, kéretnek ezek az említett kamatok minélelőbbi felvételére annális inkább, minthogy f. évi július 15ő napjával már a' 4dik kamatfizetési időszak áll be. Pest, június 11én 1843.

Budapesti lánchídépítési választmány. 1—3

Hirdetvény.

Ns Csongrád vmegyében a' katonai élelmeztetés [miután annak általában haszonbérbe vevésére vállalkozó nem talákozott] az állomási községek száma szerint, részletesen f. évi június 12kén Szentcs városban a' községi háznál tartandó árcsökentés mellett haszonbérbe fog adatni illy módosítással:

- 1) Vásárhelyen évenként kivántatik 1318 köböl buza, 3718 köböl zab. 5991 mázsa széna.
- 2) Szentcs városban 581 köböl buza, 3244 mázsa széna, 's 2005 köböl zab.
- 3) Csongrádon 544 köb. buza 1811 köb. zab, 2933 mázsa széna.
- 4) Kistelekben 38 köb. buza, 46 köb. zab, 75 mázsa széna.
- 5) Horgoson 40 köböl buza, 56 köb. zab, 80 mázsa széna.
- 6) A' haszonbérbes esztendők egy folytában három esztendőn át tartanak. 1—3

Csöd jogtanítószékre.

A' losonczy lyeumban a' polgári 's büntető törvény-oktató Zsarnay Imre urnak tanítópályáról leléptével, ezen oktatói

szék, melyhez 400 ezüst ft rendszeresített fizetés, 's 80 ezüst ft szállásnév 's a' tanítványoktól járó díj, van kötve, a' folyó iskolai év végével megütköző levén, meghívotnak hazánk jogtudósai, kik ezen oktatói hivatalt fölváltalnák, hogy e' felől a' losonczy reform. egyház tanácsot f. 1843. évi június 25k napjáig tudósítsák. A' losonczy hely. hitv. egyháztanácsból, maj. hó 7kén 1843.

Horváth Ferencz egyh. tan. jegyző.

Árverési hirdetvény.

Szentcs város határában, Aradról Pestnek vezető utvonalon lévő ugynevezett Kurezai hidváru, ahoz tartozó alkalmas lakhellyel 's egy holdnyi kerttel f. 1843dik évi június 26kán a' városháznál tartandó árverés után f. 1843dik évi augusztus 15ő napjától, 1848dik évi február 28kig tartandólag, haszonbérbe adandó. A' haszonbérlet feltételei a' bírói 's jegyzői hivatalnál meg tudhatók. 1—3

Váltóügyvédvizsgálati hirdetés.

A' tek. kir. Váltó-feltörvényszék ezenel közhírré téteti, hogy kik a' legközelebb alkalommal kívánnak váltóügyvédi vizsgálatot letenni, közügyvédi hitlevelökkel, nem különben érnyes magokviseletéről 's legalább fél-évi váltójogi gyakorlatról szóló bizonyítványokkal támogatandó folyamodásukat, f. évi június 19kétől azon évi július elsőjeig bezárólag a' tekint. kir. Váltó-feltörvényszék iktatói hivatalában adják be. Kelt Pesten, 1843. maj. 9kén Fogarasy János s. k. vftszéki tanácsjegyző.

Öväs. Miután saját gyermekeimnek javára mulhatatlanul szükségesnek tartom, saját 's az ő vagyonuk biztosítása végett nyilvánítni, hogy Lajos fiam bármilyen adósságát, sem most, sem jövőben kifizetni nem fogom; tehát azon megjegyzést csatolom még ehhez, hogy törvényes uton még 3 hónap múlva bekövetkezendő nagykorusága tán is gyámkodást biztosíték magamnak föltéte, 's ezt addig tartom, 's halálom után is tartatni fogom, míg vagyona kormányzására őt alkalmasnak nem tartandom. — Stainlein grófnő, szül. Hellenbach bárónő, Szemeréd, april 10én 1843. 2—3

Hirdetvény. A' nm. m. kir. udv. kamra rendeletéből közhírré tétetik,

hogy f. é. június 15őjén az ó budai kir. kamr. praefectoralis írószobában köv. k. haszonvételek october 1jtől 's illetőleg november 1jtől kezdve, követ. 3 évre nyilvános árverés után ismét haszonbérbe adatnak.

a) Az uradal. vendégfogadó 's mézszárszék Zebegényben, a' hozzátartozó 3 hold szántófölddel, 1/4 hold kenderfölddel 's egy kis réttel.

b) A' kismarosi uroalmi vendégfogadó, a' hozzátartozó földekkel, jelesen mintegy 3 hold szántófölddel, mintegy 6 hold réttel 's házi kerttel.

c) A' tótfalusi vendégfogadó 's mézszárszék 16 hold szigeti földdel.

d) Monostor helységében a' bormérsi 's mézszárszék jog 3 3/4 hold szántófölddel.

e) Zsámbék korona városi vásár jövedelem.

f) A' nagymarosi sör- 's pálinkaház, továbbá a' téglaegetőház.

g) Szinte Nagymaroson az uroalmi kalmárbolt, három szobából, konyhából álló lakkkal, istállóval 's kerttel.

h) A' Visegrád 's Nagymaros közötti révván.

i) Visegrádon a' lepenczpataki völgyön lévő ugynevezett martonféle kert.

k) O-Budán az ugynevezett régi sörház, Hoffmannböck 's Neumann ház.

Bérleni szándékozók a' fenirt helyen 's napon délelőtt a' szokott árverési órákon a' megkivántató banatpénzzel, biztosítékkal, 's egyéb szabályszerinti megkivántatósággal jelenjenek meg. A' haszonbér föltételei az említett hivatalszobában korábban is megtekinthetnek. Későbbi ajánlatok tekintetbe nem vétetnek. 2—3.

Jószág-eladás. Tiszamelleki k. koron. szab. kerületben fekvő moholyi határában 97lác, mintegy 180 hold szállási földbirtok, a' gazdaság-folytatásra szükséges épületekkel igen kedvező föltételek mellett örök áron eladandó. Venni szándékozók hely szinén a' jószágot megtekinthetik haszonbéröl Tiringer József urnál, az eladást pedig jószág-tulajdonos öv. Tiringer Ignác né assz. előszállási pusztán tek. Fehérmegyében lakik, megteendi. 1—5.

Veszprémmegyei Bozsok helységben öv. Grmancz Gáborné 's gyermekei birtokából a' bírói foglalás alá vett 's ugynevezett hamuházi koresma, ennek háta mögött lévő nagy szérüs kerttel együtt f. é. június 2án a' hely szinén tartandó árverés mellett kész pénzért elfog adatni. Sz. é. Istv., végrehajtó eskütt.